

Kirkollishallituksen istunto 27.5.2026 Pöytäkirja nro 5/2026

Aika: 27.5.2026 klo 13.16–14.43

Paikka: Arkkipiispan kanslia, Liisankatu 29 A 13, 4. krs, Helsinki

Läsnä: Arkkipiispa **Elia** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, piispa **Sergei**,
rovasti **Mikko Sidoroff**, **Ritva Bly**, **Tanja Leskinen**, **Peter Saramo**

Esittelijät: Palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jouni Heino**,
taluspäällikkö **Henna Mynttinen**

Sihteeri: Jouni Heino

Puheenjohtaja

§ 58

Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen, minkä jälkeen pidettiin alkuhartaus.

Puheenjohtaja

§ 59

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Puheenjohtaja

§ 60

Pöytäkirjan tarkastajat

Esitys:

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan valittavaksi metropoliitta Arseni ja Tanja Leskinen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Puheenjohtaja

§ 61

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Taustaa:

Kirkollishallituksen jäsenille oli lähetetty esityslista 5/2026 liitteineen 20.5.2026.

Päätös:

Jäsenille lähetetty esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi siten muutettuna, että Muissa asioissa päätettiin käsitellä kirkon postiosoitteen siirron valmistelu Kuopiosta Helsinkiin, Kannanoton valmistelu tehtyyn tarjoukseen analyysin tekemisestä kirkon keskuhallinnon nykytilasta ja toimintamahdollisuuksista tulojen muutokseen varautumiseksi sekä kolmantena asiana esityslistan lähettäminen varajäsenille.

Taluspäällikön esittely

§ 62

Valamon luostarin vuoden 2025 tilinpäätöksen vahvistaminen ja talouden seuranta

Valamon luostari toimitti tilinpäätöksen vuodelta 2025 kirkollishallitukselle 13.4.2026. Valamon tilinpäätös on tilintarkastettu ja siitä on annettu tilintarkastuskertomus 1.4.2026. Valamon luostari toimitti 27.2.2026 kirkollishallitukselle myös suunnitelman talouden tasapainottamiseksi sekä vuoden 2026 talousarvion.

Tilinpäätös on alijäämäinen 221 843,54 euroa (vuonna 2024 alijäämää oli 438 596,85 euroa). Luostarin toiminnan- ja varainhankinnan tuotot olivat yhteensä vuonna 2025 noin 3,9 miljoonaa euroa (vuonna 2024 ne olivat noin 3,7 miljoonaa euroa).

Luostarin toiminnan- ja varainhankinnan kulut olivat vuonna 2025 noin 4,1 miljoonaa euroa (vuonna 2024 ne olivat noin 4,2 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut olivat vuonna 2025 noin 1,3 miljoonaa euroa (vuonna 2024 1,3 miljoonaa euroa) ja muut kulut noin 2,6 miljoonaa euroa (2024 2,6 miljoonaa euroa). Henkilöstöä oli vuonna 2025 keskimäärin 33 henkilöä. Vuoden 2024 keskimääräinen henkilöstömäärä oli 34.

Rahalaitoslainaa luostarilla on vuoden 2025 lopussa jäljellä noin 630 000 euroa, vuonna 2024 lainaa oli noin 430 000 euroa.

Valamon luostarin tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 2025. **Liite 62a. EI JULKINEN.**
Valamon luostarin tuloskehitys. **Liite 62b. EI JULKINEN.**
Valamon luostarin talouden tasapainottamissuunnitelma **Liite 62c. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 17.**

Valamon luostarin talousarvio 2026. **Liite 62d. EI JULKINEN.**

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Valamon luostarin tilinpäätöksen vuodelta 2025.

Perustelut:

Luostarin ohjesäännön 32 §:n mukaan kirkollishallitus vahvistaa luostarin tilinpäätöksen. Valamon luostarin vuoden 2025 tulos on edelleen reilusti alijäämäinen mutta se on kehittynyt parempaan suuntaan edellisvuoteen verrattuna. Talouden tasapainottavia toimia tulee jatkaa edelleen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

§ 63

Valtuutus vastaanottaa lainanvakuutena olleet asunto-osakekirjat

Suomen ortodoksisella kirkolla oli rahoituslainaa Nordea pankista. Sopimuksen mukaisesti lainan viimeinen erä maksettiin pankille 1.4.2026. Lainan vakuutena oli kirkon omistuksessa olevia asunto-osakeyhtiö Suokadun osakkeita.

Esitys:

Kirkollishallitus valtuuttaa Henna Mynttisen (henkilötunnus) allekirjoittamaan ja vastaanottamaan seuraavat Nordean lainanvakuutena olleet Suomen ortodoksisen kirkon omistamat Asunto Oy Suokatu 41 asunto-osakekirjat: nrot 1-370, nrot 741-1455, nrot 2251-3570, nrot 8651-9970, nrot 9971-10340, nrot 10341-11055, nrot 14236-14635, nrot 14636-15030, nrot 15031-16590, nrot 16811-17545, nrot 17961-18675, nrot 20136-20550.

Perustelut:

Nordea pankki tarvitsee yksilöidyn päätösvaltakirjan osakkeiden luovutusta varten.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**§ 64****Kirkon keskushallinnon ja palvelukeskustoiminnan ulkoisen arvioijan valinta****Taustaa:**

Kirkolliskokous on hyväksynyt aloitteita, jotka koskevat kirkon keskushallinnon sekä erityisesti taloushallinnon toiminnan arvioimista ja tehostamista sekä palvelukeskustoiminnan uudistamista kirkkoa ja seurakuntia paremmin palvelevaksi. Kirkolliskokous on päättänyt, että arviointi toteutetaan ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja että keskushallintoa ja palvelukeskustoimintaa koskevat selvitykset toteutetaan yhtenä kokonaisuutena ja raportoidaan kokonaisuudessaan kirkolliskokoukselle.

Palvelukeskuksen ulkoisen arvioinnin tavoitteena on tuottaa riippumaton, kokonaisvaltainen ja käytännönläheinen arvio kirkon keskushallinnon ja palvelukeskustoiminnan nykytilasta sekä valmistella konkreettisia kehittämis- ja uudistamisesityksiä kirkolliskokouksen päätöksenteon tueksi.

Hankinnan toimeksianto on annettu tiedoksi julkisiin hankintoihin tarkoitetun HILMA-järjestelmän kautta. Määräajassa tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen jätti kuusi palveluntarjoajaa. Tarjoukset on arvioitu kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella huomioiden asiantuntemus, kokemus, toteutustapa ja työskentelymenetelmät sekä hinta.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää valita Suomen ortodoksisen kirkon keskushallinnon ja palvelukeskustoiminnan ulkoiseksi arvioijaksi Owl Group Oy:n.

Kirkollishallitus valtuuttaa palvelukeskuksen johtajan laatimaan hankintapäätöksen sekä allekirjoittamaan toimeksiantoa koskevan sopimuksen valitun palveluntarjoajan kanssa.

Perustelut:

Tarjouksista laaditun vertailuanalyysin perusteella Owal Group Oy:n tarjous vastaa toimeksiannon tavoitteisiin ja vaatimuksiin kokonaisuutena parhaiten.

Owal Groupin tarjous sisältää laajan analyysi- ja arviointikokonaisuuden, jossa yhdistyvät dokumenttianalyysi, haastattelut, sähköiset kyselyt, kokonais- ja vaikutusanalyysit sekä validointityöpajat. Tarjouksessa arviointikokonaisuus on jäsennetty selkeisiin työvaiheisiin, joiden avulla arviointi etenee systemaattisesti nykytilan analyysistä konkreettisiin kehittämis- ja uudistamisesityksiin.

Tarjouksessa esitetty toteutussuunnitelma vastaa toimeksiannon keskeisiin tavoitteisiin kattavasti. Owal Groupin esittämä arviointimalli sisältää kirkon keskushallinnon tehtävien, rakenteiden ja toimintatapojen arvioinnin, taloushallinnon tehokkuuden ja kustannusrakenteen tarkastelun, palvelukeskustoiminnan arvioinnin suhteessa seurakuntien tarpeisiin sekä vaihtoehtoisten toimintamallien ja säästöpotentiaalien arvioinnin.

Tarjouksessa esitetty toimintasuunnitelma on realistinen ja toteuttamiskelpoinen. Työvaiheet, aikataulu, työmääräarviot ja raportointitapa muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden, joka tukee toimeksiannon valmistumista asetetussa aikataulussa, huomioiden toimeksiannon aloituksen viivästymisen. Lisäksi Owal Groupin raportointimallissa korostuvat raporttien käytettävyys, johtopäätösten läpinäkyvyys sekä tulosten hyödynnettävyys kirkolliskokouksen päätöksenteossa.

Tarjouksia vertaillessa Owal Groupin tarjous on arvioitu kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi vaihtoehdoksi. Tarjouksen vahvuuksina ovat erityisesti metodologinen osaaminen, monimenetelmällinen arviointitapa, vaikutusarviointien kattavuus sekä toimeksiannon vaatimusten täyttyminen. Owal Groupin tarjouksen arvioidaan täyttävän toimeksiannon kaikki keskeiset vaatimukset ja toteutusriski arvioidaan olevan matala. Owal Groupin tarjous on myös hinnaltaan kilpailukykyinen suhteessa tarjouksen laajuuteen ja sisältöön. Kokonaishinta on 22 590 euroa (alv 25,5 %). Tarjousten vertailussa Owal Groupin hinta-laatusuhde arvioitiin erittäin hyväksi.

Edellä esitetyin perustein Owal Group Oy:tä voidaan pitää kokonaistaloudellisesti parhaana vaihtoehtona toimeksiannon toteuttajaksi.

Liitteet:

- Palvelukeskuksen arvioinnin toimeksianto, **liite 64a.**
- Kooste ja analyysi tarjouksista palvelukeskuksen ulkoiseksi arvioijaksi, **liite 64b. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**
- Owl Group Oy:n tarjous, **liite 64c. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**
- Greenstep Oy:n tarjous, **liite 64d. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**
- Finproma Oy:n tarjous, **liite 64e. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**
- PTC Services Oy:n tarjous, **liite 64f. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**
- Citius Oy:n ja Etelä-Suomen Sijoitus Oy:n tarjous, **liite 64g. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**
- Kivistö Consulting Oy:n tarjous, **liite 64h. Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 20.**

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**§ 65****Suomen ortodoksisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön välisen yhteistoimintasopimuksen toteutumisen arviointi vuodelta 2025****Taustaa:**

Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiö vastaa Suomen ortodoksisen kirkon aineellisen, aineettoman ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamisesta, säilyttämisestä, esilläpidosta, tutkimisesta ja tulkitsemisesta. Säätiön hallinnoima ja ylläpitämä Suomen ortodoksinen kirkkomuseo RIISA on ortodoksiseen kulttuuriperintöön erikoistunut museo, jonka toiminta tukee kirkon perustehtävää ja vahvistaa kirkon myönteistä julkisuuskuva.

Kirkon ja säätiön välinen yhteistoimintasopimus on voimassa vuosille 2023–2027. Sopimus edellyttää, että sen toteutumista arvioidaan vuosittain kirkollishallitukselle

toimitettavien asiakirjojen sekä erillisen arviointikeskustelun perusteella. Vuotta 2025 koskeva arviointikeskustelu on käyty ja sen pohjalta on laadittu raportti yhteistoimintasopimuksen toteutumisesta.

Yhteistoimintasopimuksen mukaiset keskeiset toiminta-alueet ovat kirkon tradition ja historian välittäminen, kokoelmien hallinta ja hoito, asiantuntijuus ja koulutus sekä kansainvälinen toiminta.

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy raportin Suomen ortodoksisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön välisen yhteistoimintasopimuksen toteutumisesta vuodelta 2025.

Kirkollishallitus kiittää kirkkomuseota kattavasta ja monipuolisesta raportoinnista sekä kiinnittää huomiota ortodoksisen kirkkomuseosäätiön vuoden 2025 tilinpäätöksen alijäämään.

Perustelut:

Kirkkomuseon toiminta on toteuttanut yhteistoimintasopimuksessa asetettuja tavoitteita pääosin hyvin. Museon keskeiset tehtävät kirkon kulttuuriperinnön säilyttämisessä, tutkimuksessa ja esittämisessä ovat toteutuneet suunnitellusti, ja toiminta on ollut vaikuttavaa sekä kirkon sisällä että laajemmin yhteiskunnassa.

Vuonna 2025 museon toiminta oli laaja-alaista: näyttelytoiminta, asiantuntijatyö, kokoelmien hoito ja kulttuurikasvatus toteutuivat monipuolisesti. Vuonna 2025 museossa vieraili 8720 kävijää useista eri kansallisuuksista. Kirkkomuseon toiminta edisti ortodoksisen kulttuuriperinnön tunnettuutta.

Talouden osalta säätiön toiminta oli alijäämäistä, mikä johtui muun muassa kustannustason noususta, laajennetusta aukiolosta sekä avustusten vähenemisestä. Kirkollishallitus kiinnittää huomiota ortodoksisen kirkkomuseosäätiön vuoden 2025 tilinpäätöksen alijäämään, koska pitkällä tähtäimellä alijäämä on taloudellisesti kestävämmällä tasolla. Säätiön rahoitus muodostuu useista lähteistä, joista kirkon avustus on keskeinen osa kokonaisuutta, ja kirkon rahoituksella katetaan merkittävä osa kokoelmatyön ja museon avoinna pitämisen kustannuksista.

Yhteistoimintasopimuksen toteutumista koskeva raportointi on ollut selkeää, kattavaa ja informatiivista. Raportti antaa hyvän kokonaiskuvan toiminnan laajuudesta, vaikuttavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä tukee kirkollishallituksen valvontatehtävää.

Edellä esitetyin perustein raportti voidaan hyväksyä ja kirkkomuseota on perusteltua kiittää huolellisesta raportoinnista.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy raportin Suomen ortodoksisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön välisen yhteistoimintasopimuksen toteutumisesta vuodelta 2025.

Kirkollishallitus kiinnittää huomiota ortodoksisen kirkkomuseosäätiön vuoden 2025 tilinpäätöksen alijäämään.

Muutetut perustelut:

Kirkkomuseon toiminta on toteuttanut yhteistoimintasopimuksessa asetettuja tavoitteita pääosin hyvin. Museon keskeiset tehtävät kirkon kulttuuriperinnön säilyttämisessä, tutkimuksessa ja esittämisessä ovat toteutuneet suunnitellusti, ja toiminta on ollut vaikuttavaa sekä kirkon sisällä että laajemmin yhteiskunnassa.

Vuonna 2025 museon toiminta oli laaja-alaista: näyttelytoiminta, asiantuntijatyö, kokoelmien hoito ja kulttuurikasvatus toteutuivat monipuolisesti. Vuonna 2025 museossa vieraili 8720 kävijää useista eri kansallisuuksista. Kirkkomuseon toiminta edisti ortodoksisen kulttuuriperinnön tunnettuutta.

Talouden osalta säätiön toiminta oli alijäämäistä, mikä johtui muun muassa kustannustason noususta, laajennetusta aukiolosta sekä avustusten vähenemisestä. Kirkollishallitus kiinnittää huomiota ortodoksisen kirkkomuseosäätiön vuoden 2025 tilinpäätöksen alijäämään, koska pitkällä tähtäimellä alijäämä on taloudellisesti kestävämmällä tasolla. Säätiön rahoitus muodostuu useista lähteistä, joista kirkon avustus on keskeinen osa kokonaisuutta, ja kirkon rahoituksella katetaan merkittävä osa kokoelmatyön ja museon avoimna pitämisen kustannuksista.

Yhteistoimintasopimuksen toteutumista koskeva raportointi on ollut selkeää, kattavaa ja informatiivista. Raportti antaa hyvän kokonaiskuvan toiminnan laajuudesta, vaikuttavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä tukee kirkollishallituksen valvontatehtävää.

Edellä esitetyin perustein raportti voidaan hyväksyä.

Liitteet

- Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön vuosikertomus 2025, **liite 65a.**
- Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön tilinpäätös ja toimintakertomus 2025, **liite 65b.**
- Raportti yhteistoimintasopimuksen toteutumisesta vuonna 2025, **liite 65c.**
- Infograafi kirkkomuseon toiminnasta 2025, **liite 65d.**
- Selvitys kirkon rahoituksen käytöstä 2025, liite 65e. **Salassa pidettävä, julkisuuslaki 24 § 1.mom alakohta 23.**
- Tuloslaskelma 2025, **liite 65f.**

Päätös:

Muutetun esityksen ja muutettujen perusteluiden mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

§ 66

Keskushallinnon matkustussäännön vahvistaminen

Taustaa:

Kirkolliskokous päätti vuonna 2024 kirkollishallituksen esityksen mukaisesti, että kirkollishallitus laatii matkustussäännön kirkon keskushallinnolle ja hiippakunnille. Kirkolla on ollut matkustamiseen liittyvää ohjeistusta erillisissä asiakirjoissa, mutta yhtenäistä matkustussääntöä ei ole aiemmin laadittu.

Matkustussäännön laatiminen oli edellisen kerran esillä kirkollishallituksen kokouksessa 15.10.2025, jolloin kokoukseen laaditusta matkustussääntöluonnoksesta käytiin keskustelua ja annettiin ohjeita jatkovalmistelua varten. Kokoukseen 15.10.2025 valmisteltu matkustussääntöluonnos on **liitteenä 66a**.

Jatkovalmistelussa ohjetta on pyritty selkiyttämään ja yksinkertaistamaan. Luonnoksessa viitataan mm. valtion matkustussääntöön, jonka korvauseriaatteille ohje pitkälti rakentuu. Matkustamisen ympäristövaikutusten arvioinnin osalta viitataan Suomen ortodoksisen kirkon ympäristöohjeistoon. Matkakustannusten korvausten maksuperusteiden osalta noudatetaan työehtosopimuksen 31 §:n mukaan kulloinkin voimassa olevaa verohallinnon päätöstä verovapaista matkakustannusten korvauksista, ellei paikallisesti ole toisin sovittu.

Matkalaskujen käsittely tapahtuu sähköisessä järjestelmässä, jonka käytön periaatteet on kirjattu matkustussääntöön.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa matkustussäännön kirkon keskushallinnolle. **Liite 66b**.

Perustelut:

Kirkollishallituksen tehtävänä on OrtL 33 §:n 1 momentin kohdan 4 mukaan huolehtia kirkolliskokouksen päätösten täytäntöönpanosta

Kirkon keskushallinnossa ei ole aikaisemmin ollut yhtenäistä matkustussääntöä, vaan ohjeet ovat olleet hajallaan erillisinä asiakirjoina. Yhtenäinen matkustussääntö selkiyttää hyvän hallintotavan mukaisesti matkustamiseen liittyviä menettelyjä sekä työntekijöiden että luottamushenkilöiden näkökulmasta.

Päätös:

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

§ 67

Oikaisuvaatimus Helsingin ortodoksisen seurakunnan kiinteistöstrategian päivityksen valmisteluun liittyvästä kiinteistölautakunnan kokouksessaan 27.4.2026 tekemästä ja myöhemmin itseoikaisuna muuttamasta päätöksestä

Tausta:

Kiinteistölautakunnan tehtävänä on OrtL 99 §:n 2 momentin mukaan seurakunnan kiinteän ja siihen verrattavan omaisuuden hoito ja kunnossapito. Kiinteistölautakunta toimii seurakunnan neuvoston alaisuudessa.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kiinteistölautakunta on kokouksessaan 27.4.2026 tehnyt seurakunnan kiinteistöstrategian päivityksen valmistelua koskevan päätöksen, jota se on kokouksen jälkeen itseoikaisuna muuttanut siten, että lautakunta on mm. päättänyt jatkaa asian valmistelua seuraavassa kokouksessaan.

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg on tehnyt kiinteistölautakunnan päätöksestä oikaisuvaatimuksen 5.5.2026, jonka liitteenä on hänen eriävä mielipiteensä 27.4.2026 lautakunnan päätökseen. Rosenberg on täsmentänyt oikaisuvaatimustaan 12.5.2026. Oikaisuvaatimus, eriävä mielipide ja oikaisuvaatimuksen täsmennys ovat liitteenä.

Liitteet 67 a-c.

Vaatimukset:

Rosenberg pyytää oikaisuvaatimuksessaan 5.5.2026, että kirkollishallitus toteaa, että kiinteistölautakunnan pöytäkirja on menettelyä ja asian käsittelyn kulkua koskevilta osin virheellinen, ja määrää pöytäkirjan oikaistavaksi siten, että siihen kirjataan kokouksessa esitetty kiinteistöpäällikön eriävä mielipide ja pöytäkirja saatetaan vastaamaan kokouksen todellista kulkua.

Oikaisuvaatimuksen täsmennyksessään 12.5.2026 Rosenberg toteaa mm., että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva eriävä mielipide ei liittynyt kiinteistölautakunnan toimivaltaan kuuluvaan harkintaan asian lopputuloksesta, vaan asian käsittelytapaan ja menettelyyn sekä siihen, että asian käsittelyratkaisua muutettiin kokouksen jälkeen pöytäkirjan valmisteluvaiheessa. Hän toteaa edelleen, että kirkollishallituksen tehtävänä on oikaisuvaatimusta käsitellessään tutkia, vastaako pöytäkirja tosiasiallisia kokoustapahtumia ja onko asiakirjaan jäänyt menettelyvirhe, jonka perusteella pöytäkirja tulee oikaista siten, että se vastaa kokouksen todellista kulkua ja siinä esitettyjä kannanottoja.

Esitys:

Kirkollishallitus ei tutki oikaisuvaatimusta.

Perustelut:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 101 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä siihen saa hakea muutosta valittamalla.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kiinteistölautakunta on kokouksessaan 27.4.2026 tehnyt seurakunnan kiinteistöstrategian päivityksen valmistelua koskevan päätöksen, jota se on kokouksen jälkeen itseoikaisuna muuttanut siten, että lautakunta on mm. päättänyt jatkaa asian valmistelua seuraavassa kokouksessaan.

Tarpeettoman muutoksenhaun välttämiseksi kirkollishallitus toteaa hallinnollisena ohjauksena seurakunnalle, että OrtL 101 §:n säännös merkitsee käytännössä sitä, että mahdollisen oikaisuvaatimuksen voi tehdä vasta seurakunnanvaltuuston tekemästä kiinteistöstrategian päivityksen lopullisesta vahvistamispäätöksestä, mikäli muut oikaisuvaatimuksen edellytykset ovat tuolloin olemassa.

Haettaessa oikaisua seurakunnanvaltuuston lopulliseen asiaratkaisuun on samassa yhteydessä mahdollista vedota myös oikaisuhakijan mielestä asian valmisteluvaiheessa eri hallintoelimissä mahdollisesti tapahtuneisiin oikeudellisiin virheisiin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely**§ 68****Taipaleen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston kokouksen 28.4.2026 päätöksen (3 §) vahvistaminen**

Taipaleen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 28.4.2026 pöytäkirjan 3 §:n kohdalla tekemällään päätöksellä luopunut Juuan tsasounan kirkollisesta käytöstä ja päättänyt purkaa tsasouarakennuksen. **Liitteet 68 a-h.**

Seurakunnanvaltuuston päätös on lainvoimainen.

Juuan ortodoksisessa profeetta Elian tsasounassa on koettu sisäilmaongelmia vuosien ajan. Jumalanpalveluksessa kävijät ja henkilökunta ovat raportoineet sisäilmaan liittyvistä oireista, jotka ovat johtaneet mm laulajien ääniongelmiin ja kävijöiden vaatteisiin on jäänyt maakellarin haju. Seurakunta teetti vuonna 2024 tsasounasta kuntotutkimuksen. Kuntotutkimuksessa neljästä näytteestä kahdessa löytyi selvä mikrobikasvu materiaalissa ja kahdessa

muussa epäilty mikrobikasvu materiaalissa. Näytteiden perusteella haitallinen altistumisolosuhde on todennäköinen.

Rakennustarkastaja kehotti vuonna 2025 seurakuntaa harkitsemaan tilan käyttöä katon sortumisvaaran aiheuttaman turvallisuusriskin ollessa suuri. Kehotuksen seurauksena kirkkoherra asetti tsasounan väliaikaiseen käyttökieltoon joulukuussa 2025.

Kuntotutkimuksen 2024 PTS suunnitelma oli 265 000 € ilman tietoa kattorakenteen merkittävistä lahovaurioista. Rakennustarkastajan mukaan korjauskustannukset nousevat tavanomaista korjausrakentamista suuremmiksi ja on kyseenalaista, saavutetaanko korjauksilla ajateltu turvallisuus ja terveyteen liittyvä tavoite muutoin kuin purkamalla ja uusimalla suurelta osin rakenteita. Juuan tsasouna on merkitty kirkon kiinteistö-selvityksessä 3. kategoriaan, jossa ovat kiinteistöt, joiden kunto on heikko ja tekninen käyttöikä on loppusuoralla. Rakennuksen korjaus ei ole siten käytännössä mahdollista eikä muutoinkaan kannattavaa.

OrtL 98 §:n 1 momentin 5 -kohdan mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kirkon tai rukoushuoneen rakentamista, purkamista tai sitä olennaisesti muuttavaa korjaamista koskevan suunnitelman hyväksymistä taikka kirkon tai rukoushuoneen käyttämättä jättämistä.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Taipaleen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 28.4.2026 (3 §), jolla seurakunta on päättänyt luopua Juuan Pyhän profeetta Elian tsasounan kirkollisesta käytöstä ja päättänyt purkaa tsasounarakennuksen.

Perustelut:

Ort.L 98 §:n 4 momentin mukaan, jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Seurakunnanvaltuuston päätöstä on edellä mainittujen seikkojen nojalla pidettävä sekä laillisena että tarkoituksenmukaisena, minkä vuoksi päätöksen vahvistamiselle ei ole esteitä.

Käsittely:

Keskustelussa tuli esille, että profeetta Elian tsasounarakennus on suojeltu toisen tason suojelupäätöksellä. Todettiin, että tsasounan suojeluasiasta on syytä vielä saada lisää selvitystä ennen päätöksentekoa.

Päätös:

Kirkollishallitus pani asian pöydälle tsasounarakennuksen suojeleasian selvittämistä varten.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**§ 69****Palvelukeskuksen johtajan esittely****Filantropia ry:n yhteistoimintasopimuksen toteutuminen vuonna 2025****Taustaa:**

Suomen ortodoksisen kirkon ja Filantropia ry:n välinen yhteistyö perustuu toistaiseksi voimassa olevaan yhteistoimintasopimukseen, jonka tavoitteena on vahvistaa kirkon diakonia- ja lähetystyötä sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Yhteistyösopimus tukee kirkon strategisten tavoitteiden toteutumista erityisesti lähimmäisvastuun, yhteisöllisyyden, kestävän kehityksen ja kansainvälisen ortodoksisen yhteistyön näkökulmista.

Filantropia ry toimittaa vuosittain kirkollishallitukselle raportin yhteistyösopimuksen toteutumisesta. Vuotta 2025 koskeva arviointikeskustelu pidettiin Helsingissä 6.5.2026. Keskusteluun osallistuivat palvelukeskuksen johtaja Jari Rönkkö sekä Filantropia ry:n toiminnanjohtaja Riina Nguyen, projektipäällikkö Minna Rasku ja järjestötyöntekijä Milja Sarlin.

Filantropian toiminta on vuonna 2025 toteuttanut yhteistyösopimuksen tavoitteita laaja-alaisesti ja suunnitelmallisesti. Filantropia on jatkanut pitkäjänteistä työtään erityisesti Keniassa, Etiopiassa ja Syyriassa sekä Suomessa toteutettavassa kotoutumistyössä.

Filantropian toimintaa ohjaa vuosille 2025–2030 laadittu strateginen tavoite- ja toimintasuunnitelma, jonka keskeisinä tavoitteina ovat paikallisten kirkkojen omavaraisuuden vahvistaminen sekä kestävän kehityksen ja ihmisoikeusosaamisen lisääminen ortodoksisessa kirkossa.

Vuonna 2025 Filantropian toimintaan sisältyi muun muassa Kenian hiippakuntien koulutus- ja omavaraisuushankkeita, luostarityön tukemista, Ukrainan sodasta paenneiden kotoutumista tukevaa toimintaa Suomessa, kehitysyhteistyöhankkeita Etiopiassa ja Syyriassa sekä laajaa vapaaehtois- ja paikallispiiritoimintaa Suomessa.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan Filantropia ry:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilintarkastuksessa ei havaittu olennaisia puutteita yhdistyksen hallinnossa tai taloudenhoidossa. Toiminnantarkastuskertomuksessa todetaan lisäksi, että yhdistyksen hallintoa on hoidettu asianmukaisesti ja että Filantropia ry on onnistunut ylläpitämään merkittävää

kansainvälistä ja kotimaista kirkollista toimintaa yhteistyössä Suomen ortodoksisen kirkon kanssa.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää hyväksyä raportin Filantropia ry:n yhteistoimintasopimuksen toteutumisesta vuonna 2025. Kirkollishallitus kiittää Filantropia ry:tä kattavasta raportoinnista.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus päättää hyväksyä raportin Filantropia ry:n yhteistoimintasopimuksen toteutumisesta vuonna 2025.

Perustelut:

Filantropia ry:n toiminta toteuttaa kirkon strategisia tavoitteita sekä yhteistoimintasopimuksessa määriteltyjä tavoitteita laaja-alaisesti ja tuloksellisesti. Raportoinnin perusteella toiminta on ollut suunnitelmallista, tavoitteellista ja vaikuttavaa sekä kansainvälisessä että kotimaisessa työssä.

Filantropia on vuonna 2025 jatkanut pitkäjänteistä työtä Kenian ortodoksisen kirkon tukemisessa. Toimintaan on sisältynyt muun muassa papiston koulutusta, katekeetikoulutusta, luostarityön vahvistamista sekä omavaraisuushankkeita, kuten hunajantuotannon kehittämistä Kisumun hiippakunnassa.

Kotimaassa Filantropia on vahvistanut seurakuntien ja vapaaehtoisten yhteistyötä erityisesti paikallispiiritoiminnan kautta sekä osallistunut aktiivisesti ukrainalaisten kotoutumista tukevaan toimintaan kirkon Yhdessä kirkossa -hankkeessa.

Kehitysyhteistyöhankkeissa Etiopiassa ja Syyriassa Filantropia on edistänyt erityisesti naisten asemaa, toimeentuloa, ihmisoikeuksia ja psykososiaalista tukea vaikeissa toimintaympäristöissä. Hankkeet ovat toteutuneet yhteistyössä paikallisten kirkollisten toimijoiden kanssa.

Raportoinnissa on kuvattu toiminnan tavoitteet, resurssit, tulokset ja vaikuttavuus yksityiskohtaisesti ja avoimesti. Raportointi antaa kattavan kokonaiskuvan yhteistyösopimuksen toteutumisesta sekä toiminnan taloudellisesta ja sisällöllisestä vaikuttavuudesta.

Tilintarkastus- ja toiminnantarkastuskertomusten perusteella yhdistyksen taloudenhoito ja hallinto ovat asianmukaisesti hoidettuja.

Edellä esitetyin perustein raportti voidaan hyväksyä.

Liitteet:

- Arviointilomake (Suomen ortodoksinen kirkko) / Filantropia ry 12.5.2026, **liite 69a**
- Filantropia ry:n toimintakertomus 2025, **liite 69b**.
- Filantropia ry:n tavoite- ja toimintasuunnitelma 2025–2030 / looginen viitekehys, **liite 69c**.
- Tilintarkastuskertomus 2025, **liite 69d**.
- Toiminnantarkastuskertomus 2025, **liite 69e**.
- Filantropia ry:n tilinpäätös, **liite 69f**.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Tiedoksi**§ 70**

- a) Suomen ortodoksisen kirkon tilintarkastuskertomus vuodelta 2025, liite 70a.
- b) Talouden yhdistelmäraportit vuodelta 2025, liite 70b.
- c) Konevitsan ja Petsamon luostareiden tilintarkastuskertomukset vuodelta 2025, liitteet 70 c-d.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Muut asiat

§ 71

1. Kirkon osoitteenmuutoksen valmistelu Kuopiosta Helsinkiin

Päätös:

Kirkollishallitus päätti, että osoitteenmuutos Kuopiosta Helsinkiin otetaan valmisteltavaksi Kirkollishallituksen päätöksentekoa varten.

2. Kannanoton valmistelu tehtyyn tarjoukseen analyysin tekemisestä kirkon keskushallinnon nykytilasta ja toimintamahdollisuuksista tulojen muutokseen varautumiseksi

Päätös:

Kirkollishallitus päätti antaa valmisteltavaksi kannanoton professori Saara Taalaksen veloituksetta lupaamaan analyysiin kirkon keskushallinnon nykytilasta ja toimintamahdollisuuksista tulojen muutokseen varautumiseksi.

3. Esityslistan lähettäminen varajäsenille

Päätös:

Kirkollishallitus päätti, että kokouskutsu ja kokousmateriaalit lähetetään aina myös varajäsenille.

Seuraavan kokouksen ajankohta

§ 72

Seuraava kirkollishallituksen istunto on 9.6.2026 Helsingissä.

Kokouksen päättäminen

§ 73

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.43.

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 27.5.2026 pöytäkirja on tarkastettu 2.6.2026 ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon internetsivuille 2.6.2026 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Elia
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Arseni

Tanja Leskinen

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jouni Heino
